

Begrotingscirculaire 2026

- Maria van den Broek,
Coördinator financieel toezicht
- Gert van Lohuizen
Toezichthouder

Programma van vandaag!

Toelichting op een aantal onderwerpen uit de begrotingscirculaire

- ☐ Herijking gemeentefonds
- ☐ Invoering eigen bijdrage WMO
- ☐ Extra middelen jeugdzorg (incl. stelpost)
- ☐ Bezuinigingen
- ☐ Circulaires gemeentefonds
- ☐ Inzichtelijkheid begrotingssaldo: SRE en incidentele baten en lasten, aansluiting mutaties reserves
- ☐ Inzet surplus algemene reserve
- ☐ BTW-compensatiefonds
- ☐ Onderuitputting

Disclaimer: Na het vaststellen is de voorjaarsnota door het Rijk gepubliceerd. Daardoor zijn niet alle punten in de begrotingscirculaire nog actueel.

Criteria repressief toezicht (hoofdpijnen)

- **Financiële gronden (imperatief):**

Begroting (1^e jaarschijf) en/of meerjarenraming **structureel** en **reëel** in evenwicht.

- **Inzendtermijn (facultatief):**

- Gemeenten: begroting (vóór 15 november) en rekening (vóór 15 juli).
- GR-en: begroting (vóór 15 september) en rekening (vóór 15 juli).

Meer informatie, zie [Financieel toezicht gemeenten - Provincie Overijssel](#)

Herijking gemeentefonds

- Gevolgen tot 2027 beperkt tot maximaal € 37,50 per inwoner;
- Nadeelgemeenten mogen voorzichtigheidshalve rekening houden met een eventueel groter nadeel;
- Voordeelgemeenten kunnen nog geen rekening houden met een eventueel groter voordeel;
- Niet alle onderzoeken zijn afgerond;
- De aanpassingen van het model per 1 januari 2027 worden uiterlijk in het voorjaar 2026 bekend.

Invoering eigen bijdrage WMO

- Invoeringsdatum is verschoven naar 1-1-2027;
- Raamt u verwachte inkomsten? Zorg ervoor dat u de hoogte van deze opbrengsten dan voldoende onderbouwt.

Extra middelen jeugdzorg (incl. stelpost)

Tabel 11 Reeks Gemeenten/Jeugd						
In miljoenen euro's (- is saldoverbeterend)	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Reeks Gemeenten/Jeugd	414	1.312	1.283	- 9	- 7	3
1. w.v. Damping terugval gemeentefonds 2026	-	400	422	412	414	424
2. wv. Tekorten voor rekening rijk	414	414	414	414	414	414
3. wv. Groeipad maatregelen HA	-	498	447	-	-	-
4. wv. Eigen bijdrage Jeugdzorg	-	-	-	- 260	- 260	- 260
5. wv. Sturen op trajectduur jeugdzorg	-	-	-	- 68	- 68	- 68
6. wv. Indexeren opbrengst hervormingsagenda	-	-	-	- 507	- 507	- 507

De oude richtlijn jeugdzorg komt te vervallen nu de extra middelen meerjarig worden toegevoegd aan het gemeentefonds.

Dat betekent dat de gemeenten de stelpost in de jaren 2026 (€ 284 miljoen), 2027 (211 miljoen) en 2028 (€ 250 miljoen) niet meer in de begroting 2026 en verder kunnen opnemen.

Disclaimer: Deze (aanvullende) richtlijn is gebaseerd op de aanname dat de voorjaarsnota wordt verwerkt in de meicirculaire. Mocht dit anders lopen dan zullen wij ook onze kaders hierop aanpassen.

Extra middelen jeugdzorg (incl. stelpost)

Tabel 11 Reeks Gemeenten/Jeugd

In miljoenen euro's (- is saldoverbeterend)	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Reeks Gemeenten/Jeugd	414	1.312	1.283	- 9	- 7	3
1. w.v. Damping terugval gemeentefonds 2026	-	400	422	412	414	424
2. wv. Tekorten voor rekening rijk	414	414	414	414	414	414
3. wv. Groeipad maatregelen HA	-	498	447	-	-	-
4. wv. Eigen bijdrage Jeugdzorg	-	-	-	- 260	- 260	- 260
5. wv. Sturen op trajectduur jeugdzorg	-	-	-	- 68	- 68	- 68
6. wv. Indexeren opbrengst hervormingsagenda	-	-	-	- 507	- 507	- 507

De maatregelen sturen op trajectduur jeugdzorg (€ 68 miljoen) en de eigen bijdrage jeugdzorg (€ 260 miljoen) kunnen gemeenten budgettair neutraal in hun begroting verwerken, bijvoorbeeld door een stelpost op te nemen. Dit geldt op dit moment alleen voor de komende begroting 2026-2029.

Wanneer de gemeente deze stelpost opneemt, zien we die graag helder terug in de begroting.

Disclaimer: Deze (aanvullende) richtlijn is gebaseerd op de aanname dat de voorjaarsnota wordt verwerkt in de meicirculaire. Mocht dit anders lopen dan zullen wij ook onze kaders hierop aanpassen.

Extra middelen jeugdzorg (incl. stelpost)

Tabel 11 Reeks Gemeenten/Jeugd						
In miljoenen euro's (- is saldoverbeterend)	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Reeks Gemeenten/Jeugd	414	1.312	1.283	- 9	- 7	3
1. w.v. Damping terugval gemeentefonds 2026	-	400	422	412	414	424
2. wv. Tekorten voor rekening rijk	414	414	414	414	414	414
3. wv. Groeipad maatregelen HA	-	498	447	-	-	-
4. wv. Eigen bijdrage Jeugdzorg	-	-	-	- 260	- 260	- 260
5. wv. Sturen op trajectduur jeugdzorg	-	-	-	- 68	- 68	- 68
6. wv. Indexeren opbrengst hervormingsagenda	-	-	-	- 507	- 507	- 507

De besparingsopgave van de Hervormingsagenda wordt geïndexeerd met een besparing van € 507 miljoen. Gemeenten moeten zelf maatregelen treffen om deze besparing te realiseren.

De provincie stond ook al geen stelpost voor de besparingen Hervormingsagenda toe, dus doet dat ook niet voor de geïndexeerde besparingsopgave.

Disclaimer: Deze (aanvullende) richtlijn is gebaseerd op de aanname dat de voorjaarsnota wordt verwerkt in de meicirculaire. Mocht dit anders lopen dan zullen wij ook onze kaders hierop aanpassen.

Bezuinigingen

- Benoem de bezuinigingen, stelposten, ombuigingen, taakstellingen en/ of verwerving van extra inkomsten (vanaf nu bezuinigingen genoemd) en licht deze voldoende toe.
- Bezuinigingen op verbonden partijen – uitgangspunt is begroting verbonden partij.

- *Neem in de begroting een aparte paragraaf op met de bezuinigingen met de voortgang van de nog niet gerealiseerde bezuinigingen en de geplande bezuinigingen. Op die manier heeft de raad een beter beeld over de voortgang van de bezuinigingen.*

Circulaires gemeentefonds

- Uitgangspunt is de meicirculaire.
- De septembercirculaire kan ook, maar dan elk jaar en in zijn geheel. Dit brengt risico's met zich mee als deze lager uitvalt.
- Baten en lasten op basis van dezelfde uitgangspunten (lopende of constante prijzen).
- Uitgangspunten/grondslagen:
 - Loonkosten – CAO
 - Prijsstijgingen – circulaire

Inzichtelijkheid begrotingssaldo

- Meerjarige baten en lasten (niet gesaldeerd);
- Incidentele baten en lasten met een duidelijke toelichting; geef helder aan waarom een post incidenteel zou zijn;
- Structurele mutaties van de reserves;
- Aansluiting tussen de verschillende staten zoals de mutaties van de reserves.

Inzet surplus algemene reserve

Het surplus is dat deel van de algemene reserve zonder bestemming. Oftewel: de (vrije) algemene reserve minus het benodigde weerstandsvermogen.

Maximaal 10% van het surplus kan ingezet worden. Dat is aan de gemeente, dat hoeft niet!

Is uw gemeente dit van plan? Neem dan vooraf contact op met de toezichthouder van uw gemeente. Dan kan vooraf beoordeeld worden of de gemeente voldoet aan de voorwaarden.

BTW-compensatiefonds

- Gemeenten mogen de ruimte onder het BCF-plafond meenemen als structurele dekking.
- Uitgangspunt is de ruimte in de laatste jaarrekening;
- De ruimte onder het BCF is in het jaar 2024 lager dan in 2023. Gemeenten moeten rekening houden met deze lagere ruimte.

Onderuitputting

- Aangenomen motie over inzet onderuitputting in de 2e kamer;
- Deze motie wordt uitgewerkt door het ministerie van BZK. Dit is nog niet gebeurd en daarmee zijn ook de voorwaarden nog niet bekend.
- Volgens de huidige regels van het BBV is het ramen van onderuitputting in de begroting niet toegestaan.
- Op dit moment is ons standpunt dat het ramen van onderuitputting in de begroting niet wordt geaccepteerd.
- We zullen dit dus corrigeren op het structurele saldo van de begroting.
- Zodra er meer bekend wordt over de uitwerking van deze motie, dan komen we hierop terug.

Vragen?

